

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2169

Vragen van de leden **Heijnen** (PvdA) en **Van Haersma Buma** (CDA) aan de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *identiteitsfraude en de gevolgen ervan*. (Ingezonden 6 maart 2009)

1
Herinnert u zich de schriftelijke vragen over het rapport van de ombudsman inzake een slachtoffer van identiteitsfraude, de heer K, van 27 oktober 2008?¹

2
Heeft u kennisgenomen van de uitslag van het kort geding van de heer K. tegen de Staat van 2 maart 2009 en van de uitzending van het tv-programma EénVandaag van maandag 2 maart 2009?²

3
Hoe wordt gevolg gegeven aan deze uitspraak, mede in het licht van de verdediging van de staat door de landsadvocaat tegen de achtergrond van het rapport van de Ombudsman d.d. 21 oktober 2009 waarin de verantwoordelijkheid voor de gevolgen van de identiteitsfraude nadrukkelijk bij de Staat worden gelegd?

4
Bent u daadwerkelijk van mening dat burgers met klachten over identiteitsfraude en de gevolgen daarvan zich bij afzonderlijke politie- en justitiediensten moeten melden en

de staat daarin geen verantwoordelijkheid heeft?

5
Wat zijn de conclusies die u heeft verbonden aan het onderzoek naar de incidenten, zoals aangekondigd in uw antwoorden op de schriftelijke vragen van 27 oktober 2008?

6
Bent u bereid op de kortst mogelijke termijn zich te verdiepen in de zaak van de heer K. en er zorg voor te dragen dat de verantwoordelijke overheidsinstanties uitvoering geven aan de aanbevelingen van de Ombudsman?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 988.

² EénVandaag, 2 maart 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 1 april 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2099

1
Ja.

2
Van beide heb ik kennisgenomen. Het vonnis van de voorzieningenrechter is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl onder LJN-nummer BH4957.

3 en 5
De Nationale ombudsman heeft zich in zijn rapport geconcentreerd op de

onjuiste registratie van informatie over de heer K. in diverse informatiesystemen van politie en justitie. In zijn rapport van 21 oktober 2008 (nummer 2008/232) heeft de Nationale ombudsman de klacht van de heer K. met betrekking tot onjuiste registraties in informatiesystemen, gegrond verklaard. Het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft echter slechts een beperkte omvang gehad en was voornamelijk gebaseerd op de verklaring van de heer K.

De heer K. heeft, mede op basis van dit rapport, een verzoek om schadevergoeding ingediend bij de Staat. Gelet op de omvang van deze claim alsmede gelet op het feit dat de Nationale ombudsman een beperkt onderzoek heeft verricht, heeft de Staat nader onderzoek verricht naar de door de heer K. gestelde identiteitsfraude.

Uit dit onderzoek van de Staat is gebleken dat de conclusie van de Nationale ombudsman voor een deel moeten worden onderschreven. Zo had de vermelding van de heer K. als harddrugsgebruiker eerder kunnen en moeten worden verwijderd uit de systemen, nadat gebleken was van misbruik van de identiteit van de heer K. Ook had in het Herkenningsstelsel van de politie (HKS) met betrekking tot de strafzaken die verband hielden met overtreding van de Opiumwet, eerder kunnen worden vermeld dat sprake

was van identiteitsfraude. Ook had een vrijspraak van de heer K. eerder kunnen worden geregistreerd in de justitiële documentatie.

Op een aantal punten is het rapport van de Nationale ombudsman echter onvolledig en onjuist gebleken. Dat de heer K. door de identiteitsfraude ten onrechte een strafblad aangemeten heeft gekregen, zoals de Nationale ombudsman heeft gemeld in de slotbeschouwing van het betreffende rapport, is onjuist.

Slechts een deel van de antecedenten stond ten onrechte op naam van de heer K. Voorts is door de Nationale ombudsman geen onderscheid gemaakt tussen de antecedenten in politiestructuren en de informatie op de justitiële documentatie. Ook heeft de heer K. niet gesignaleerd gestaan als ongewenst vreemdeling. Het onderzoek van de FIOD, dat in 2003 heeft plaatsgevonden, had geen grondslag in de gestelde identiteitsfraude, maar had betrekking op de heer K. zelf.

Opmerking verdient nog dat de Nationale ombudsman de FIOD voor het onderhavige onderzoek niet heeft benaderd. Van hoor en wederhoor is dan ook geen sprake geweest.

In reactie op het verzoek om schadevergoeding heeft de Staat aan de heer K. een vergoeding aangeboden, gelet op de hinder die de heer K. heeft ondervonden van de onjuiste registraties en het gebruik daarvan door de Staat.

Verder heeft de Staat aangeboden alle politieregio's schriftelijk te verzoeken om hun systemen te controleren op gegevens van de heer K. en deze gegevens te wijzigen voor zover daarin nog de gevarenclassificatiecode 02 (harddruggebruiker) en gegevens omtrent de strafzaken uit 1994 en 2002 voorkomen.

Tenslotte heeft de Staat de heer K. uitgenodigd voor een gesprek met een medewerker van het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude.

In het kader van het door de heer K. aangespannen kort geding tegen de Staat heeft de voorzieningenrechter op 2 maart 2009 geoordeeld dat de Staat niet onrechtmatig jegens de heer K. heeft gehandeld. De voorzieningenrechter heeft de vorderingen van de heer K. afgewezen. Daartoe heeft hij onder meer – conform vaste jurisprudentie – overwogen dat de enkele omstandigheid dat de ombudsman de klacht van de heer K. gegrond

heeft verklaard, nog niet onmiddellijk een onrechtmatige daad van de zijde van de Staat oplevert.

Wel heeft de voorzieningenrechter geoordeeld dat de Staat zorg dient te dragen dat de hinder die de heer K. ondervindt door de signalering van de heer C., degene die K.'s identiteit misbruikt heeft, tot ongewenst vreemdeling, tot een minimum dient te worden beperkt.

4

De rechter heeft – onder verwijzing naar artikel 21 lid 4 van de Politiewet 1993 – overwogen dat de Staat niet aansprakelijk is voor handelingen van politieregio's. In het genoemde artikel is bepaald dat elke politieregio rechtspersoonlijkheid bezit. De politieregio draagt dan ook de civielrechtelijke aansprakelijkheid van politieoptreden.

In het betreffende rapport heeft ook de Nationale ombudsman opgemerkt dat elk regionaal politiekorps afzonderlijk verantwoordelijk is voor de invoer en het verdere beheer van gegevens in politieregisters. Iemand die inzage of verwijdering wil van gegevens uit deze registers, dient dit schriftelijk te vragen aan de politie van de betreffende regio.

Om te voorkomen dat burgers die zijn geconfronteerd met identiteitsfraude, zich tot diverse politie- en justitiediensten moeten wenden voor het wijzigen of verwijderen van gegevens uit registratiesystemen, wordt bezien in hoeverre het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude daarin een coördinerende rol kan vervullen, teneinde een snellere oplossing voor de gevolgen van een geconstateerde persoonsverwisseling te bewerkstelligen. Overigens heeft de Staat aangeboden om in het onderhavige geval alle politieregio's aan te schrijven met het verzoek de systemen te controleren op gegevens van de heer K.

6

In de afgelopen maanden heeft een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar deze zaak. Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat de heer K. behalve verontschuldiging, ook een vergoeding is aangeboden voor het gebruik van de onjuiste registraties en de hinder die de heer K. daarvan heeft ondervonden. Zie verder het antwoord op de vragen 3 en 5.